

Domy pogodnej czułości

Nie będę miała dzieci. *Nie, nie może Pani.*
Spod szpitalnego dachu pikują jaskółki,
znoszą skrawki świętości. Tuż przed Wielkanocą

zbioreę zabawki z pluszu, cukrowe koniki,
ukryję się przed deszczem pod gałęzie świerku.
Chłopiec w płonącym kutrze - wyśniłeś się dzisiaj,

Bóg tworzy w nas pejzaże, nie płoną jak klisze
lub ropne plamy w szybach, błysk ostatni. Miasto
nocą jest tłocznią wina. Obok drzwi hoteli

otwierające rozkosz. Złociste warkocze
rozwijają komety na zwierciadłach Newy.
Podobne wija światło na piersiach – właśnie, Paul –

gdy zrywasz mnie o świcie i miękko kołyszysz.
Zarybiamy się. Łuski szeleszczą jak papier,
wciąż karmisz we mnie szpaki. Jakie podobieństwo

do bizantyjskich ikon ukrytych w soborach
szkli się pod przezroczystą, rozpaloną skórą?
Nie będę miała dzieci. *Nie może Pani.* Wiem,

jeszcze się nie domyślasz, że jest w tym coś z Prousta,
czas stracony. Zbyt jasno, jak w czyścicu. Za oknem
na nowo koszą trawę. O tym z tobą milczę.

Nienazywalne

Nie wiem, co opisuję. Śnieg zawiewa ślady,
były policjant wiesza dwójkę swoich piskląt,
sześćcioletnia dziewczynka, czteroletni chłopiec;

zabiera całą wilgoć, której miał nie tracić.
Z zemsty na żonie? Ona powoli wycieka
na ulice, siwieje w szeleście nagich drzew,

drobnych kroków za ścianą. Te dzieci
tętnią pod jej żebrami, nie chce ronić ziarna,
krucha i delikatna jak dłonie karmiące

w niej życie tej nocy. Tlen. I ciepło, choć zima
otwiera się, rozrzuca biały kir po mieście.
Tak chyba wypiera się śmierć, bezsenność, kiedy

śmierć mozolnie uchyla zamrożone drzwiczki.
A ojciec, mąż? Żałuje. Tak mówił: *Żałuję*.
Już nie dotknie kobiety. Lód szkli okno, grudzień

i pełnia się rozrasta wisielcem na szybie.
Kilka lat wcześniej dostał krzyż zasługi, dwójkę
obcych dzieci ocalił z ognia. W dym zmienia się

biały kontur traw. Ptaki, jakby rozmazane,
jakby tu nieobecne, w puchu chronią młode.
Nie wiem, co opisuję. Śnieg zawiewa ślady.

Artur Rubinstein koncertuje w Teatrze Wielkim w Łodzi

30.05.1975 - jubileusz 60-lecia
Orkiestry Symfonicznej w Łodzi

Fryderyku, znów śniesz się mojemu duchowi,
dlatego cię nawiedzam. Okrążam noc i dzień;
blade świty nad Nerem, różowe, poczęte.
Jestem blisko zakończeń nerwowych, w pobliżu

mięśnia serca. A warstwy dni ostatnio ostre
niczym dłuto. Uciskasz ponętne nadbrzusze
Steinberga. Znów wybrzmiewa *Koncert f-moll opus
dwudzieste pierwsze*. Pewnie już wiesz, nie istnieją

rzeczy poziome, wszystko jest zachwianym pionem.
Nawet klawisze tworzą mimowolne ciągi,
arytmiczne elizje, biało-czarne wiązki

strun ciskanych w powietrze, w rzeźby na Piotrkowskiej
podziwiane przez gapiów. Raczysz zapamiętać,
przechodniu? Teraz zagram swój ostatni koncert.

Litzmannstadt Ghetto. Wielka Szpera

*O piątej rano potworny krzyk dobiegł od ulicy Wawelskiej. (...).
Wkrótce zobaczyliśmy (...) duże, podobne do ciężarówek wozy.
Były załadowane niezliczonymi dziećmi, a za wozami szły matki,
którym dzieci właśnie zostały odebrane.*

ze wspomnień Sary Selver Urbach

Chaim Mordechaj Rumkowski rozkłada ramiona,
znów nie wie, co nas czeka, co winniśmy zrobić.
*Muszę odciąć gałęzie, aby ocalić pień.
Muszę odebrać dzieci, jeżeli nie zrobię*

*tego, co zalecają Niemcy, inni mogą
być także zabierani – uchronić przed tym, Jahwe.*
Tlą się włosy dziewczynki o urodzie z książek,
z zapisów wojen, kabał; tlą się ryże, czarne,

pozlepiane ze śluzem z rozbryzanych czaszek,
kiedy żarzą się łuny nad miastem. Wrzosowe
pola magii? – pod nimi kocie grzbiety bruku,
porozrywane jutra w kawałkach o barwie

wypranej rdzy, podszewek zaprawionych ochrą.
Z ciemnych przędzalni przynieś nici i bandażę
z ran opatrzonych wczoraj na skwerze przy Plater.
Zgadnij, mała dziewczynko o urodzie z książek,

kto wybiera z trawników rozsypany sporysz?
Im więcej się wykluje na spoconej skórze,
tym bardziej się wyludnisz, nazwą cię robactwem,
morową ćmą; od wczoraj zatruwasz kontynent.

Trzeba zasnąć w olbrzymiej muszli pra-ślimaka,
by nie dostrzec za chwilę pociągu, hamuje;
muchy w dusznych przedziałach bydłących zlizują
mdły odór czosnku – stale uwalnia go ciało.

Show must go on

Srebrny ekran i światło. Roziskrzzone, kruche.
Prawdziwe? Przynajmniej dziś dają temu wiarę,
jest ich kilkudziesięciu, ochotnicy. Tylko

jeden słyszy pytania. Reszta razi prądem
za każdą złą odpowiedź. Napięcie zabija?
Prezenter nakazuje (niczym kapral w wojsku,

guru, przywódca grupy, inny autorytet),
człowiek kostnieje jak firn, ostre sierpy szkwału
tną naskórek na pręgi. Widoczne z ekranu

drzazgi błysków odbite na zmęczonej twarzy.
Pozwólcie mi wyjść – prosi – muszę wymiotować.
Zaduch, początek lipca rysuje obrazek

głowy dziwnie wplecionej między uda. Ludzie
nie wiedzą, że to aktor, że ból jest na niby.
Później w domach pieką chleb, przytulają dzieci.

Trywialne. Banalność zła, jak u Hanny Arendt.
A mnie ciekawią inni. Uciekli ze studia
w rubinowe aleje, nierówny puls nocy,

kilka osób. Idzie świt, w sukni panny młodej,
w halce podszytej wiatrem. Zbita szklanka z kawą
rani palce, kwitnie głóg. I miesza się zapach.